

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిద్యార్థి సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా వాః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అఫీ సాంకల్యః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్థస్య, శ్రీమదఖిలాకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే,
ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, ఏకాదశ, ద్వాదశ, త్రయోదశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన,
కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్రీహం వశిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరిశరత్కలం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్రీహాయ విఘ్నరూపాయ వ్రీహరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వ్రీహిప్తాయ నమోనమః ॥

ఏకాదశోద్ధ్యయః - శౌలోతులర్వ

॥ అథ శ్రీమహాభారతే ఏకాదశోద్ధ్యయః శౌలోతులర్వణి త్మమద్వరోజీవనే ఏకాదశోద్ధ్యయః ॥

ఇదం చోవాచ వచనం రురుమప్రతిమౌజసమ్ ।
అహింసా పరమో ధర్మః సర్వప్రాణభృతాం వర ॥ 11 - 13 ॥

తస్మాత్ ప్రాణభృతః సర్వాన్ హింస్యాద్బ్రాహ్మణః క్వచిత్ ।
బ్రాహ్మణః సామ్య ఏవేహ భవతీతి పరా శ్రుతిః ॥ 11 - 14 ॥

వేదవేదాఙ్గవిన్నామ సర్వభూతాభయప్రదః ।
అహింసా సత్యవచనం క్షమా చేతి వినిశ్చితమ్ ॥ 11 - 15 ॥

బ్రాహ్మణస్య పరో ధర్మో వేదానాం ధారణాపి చ ।
క్షత్రియస్య హి యో ధర్మః స హి నేష్యేత వై తవ ॥ 11 - 16 ॥

దణ్డధారణముగ్రత్వం ప్రజానాం పరిపాలనమ్ ।
తదిదం క్షత్రియస్యాసీత్కర్మ వై శృణు మే రురో ॥ 11 - 17 ॥

జనమేజయస్య యజ్ఞే2స్మిన్ సర్పాణాం హింసనం పురా ।
పరిత్రాణాం చ భీతానాం సర్పాణాం బ్రాహ్మణాదపి ॥ 11 - 18 ॥

తపోవీర్యబలోపేతాద్వేదవేదాఙ్గపారగాత్ ।
ఆస్తీకాద్విజముఖ్యాద్వై సర్పసత్రే ద్విజోత్తమ ॥ 11 - 19 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పౌలోమపర్వణి డుణ్డుభశాపమోక్ష ఏకాదశోద్ధ్యయః

ద్వైదశోద్ధ్యయః - శౌలోతులర్వ

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పౌలోమపర్వణి సర్పసత్రప్రస్తావనాయాం
ద్వాదశోద్ధ్యయః

రురోః సర్పసత్రవిషయకజిజ్ఞాసాయాస్తత్ పిత్రా సమాధానమ్

రురురువాచ

కథం హింసితవాన్ సర్పాన్ స రాజా జనమేజయః ।
సర్పా వా హింసితాస్తత్ర కిమర్థం ద్విజసత్తమ ॥ 12 - 01 ॥

కిమర్థం మోక్షితాశ్చైవ పన్నగాస్తేన ధీమతా ।
ఆస్తీకేన ద్విజశ్రేష్ఠ శ్రోతుమిచ్ఛామ్య శేషతః ॥ 12 - 02 ॥

ఋషిరువాచ

శ్రోష్యసి త్వం రురో సర్వమాస్తీకచరితం మహాత్ ।
బ్రాహ్మణానాం కథయతామిత్యుక్త్వాన్తరధీయత ॥ 12 - 03 ॥

సౌతిరువాచ

రురుశ్చాపి వనం సర్వం పర్యధావత్ సమన్తతః ।
తమృషిం నష్టమన్విచ్ఛన్ సంశ్రాన్తో న్యపతద్భువి ॥ 12 - 04 ॥

స మోహం పరమం గత్వా నష్టసంజ్ఞ ఇవాభవత్ ।
తదృషేర్వచనం తథ్యం చిన్తయానః పునః పునః ॥ 12 - 05 ॥

లబ్ధసంజ్ఞో రురుశ్చాయాత్తదాచఖ్యో పితుస్తదా ।
పితా చాస్య తదాఖ్యానం పృష్టః సర్వం న్యవేదయత్ ॥ 12 - 06 ॥

**ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి పౌలోమపర్వణి సర్వసత్రప్రస్తావనాయాం
ద్వాదశోధ్యాయః**

త్రయోదశోధ్యాయః - ఆస్తికపర్వ

ఋత్కారోః స్వపితృణామనురోధేన సమయేన పత్నీపరిగ్రహస్వీకరణమ్

శౌనక ఉవాచ

కిమర్థం రాజశార్దూలః స రాజా జనమేజయః ।
సర్పసత్రేణ సర్పాణాం గతో2న్తం తద్వదస్వ మే ॥ 13 - 01 ॥

నిఖిలేన యథాతత్త్వం సౌతే సర్వమశేషతః ।
ఆస్తీకశ్చ ద్విజశ్రేష్ఠః కిమర్థం జపతాం వరః ॥ 13 - 02 ॥

మోక్షయామాస భుజగాన్ ప్రదీప్తాద్వసు రేతసః ।
కస్య పుత్రః స రాజాసీత్ సర్పసత్రం య ఆహరత్ ।
సచ ద్విజాతిప్రవరః కస్య పుత్రో2భిధత్స్వ మే ॥ 13 - 03 ॥

సాతిరువాచ

మహదాఖ్యానమాస్తీకం యతైతత్ ప్రోచ్యతే ద్విజ ।
సర్వమేతదశేషేణ శృణు మే వదతాం వర ॥ 13 - 04 ॥

శౌనక ఉవాచ

శ్రోతుమిచ్ఛామ్యశేషేణ కథామేతాం మనోరమామ్ ।
ఆస్తీకస్య పురాణర్షేర్బ్రాహ్మణస్య యశస్వినః ॥ 13 - 05 ॥

సాతిరువాచ

మహదాఖ్యానమాస్తీకం యతైతత్ ప్రోచ్యతే బుధైః ।
సర్వమేతదశేషేణ శృణు మే వేదతాం వర ।
ఇతిహాసమిమం విప్రాః పురాణం పరిచక్షతే ।
కృష్ణద్వైపాయనప్రోక్తం నైమిషారణ్యవాసిషు ॥ 13 - 06 ॥

పూర్వం ప్రచోదితః సూతః పితా మే రోమహర్షణః ।
శిష్యో వ్యాసస్య మేధావీ బ్రాహ్మణేష్విదముక్తవాన్ ॥ 13 - 07 ॥

తస్మాదహముపశ్రుత్య ప్రవక్ష్యామి యథాతథమ్ ।
ఇదమాస్తీకమాఖ్యానం తుభ్యం శౌనక పృచ్ఛతే ॥ 13 - 08 ॥

“ప్రహేతిక” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

అకస్మాదేవ కుప్యంతి ప్రసీదంత్యనిమిత్తతః ।
శీలమేతదసాధూనామ్ అభ్రం సారిష్టవం యథా ॥

సత్కృతాశ్చ కృతార్థాశ్చ మిత్రాణాం న భవంతి యే ।
తాన్ మృతానపి క్రవాదాః కృతఘ్నాన్నోపభుంజతే ॥

అర్చయేదేవ మిత్రాణి సతి వా2 సతి వా ధనే ।
నానర్థయన్ ప్రజానాతి మిత్రాణాం సారఫల్గుతామ్ ॥

సంతాపాద్ భ్రశ్యతే రూపం సంతాపాద్ భ్రశ్యతే బలమ్ ।
సంతాపాద్ భ్రశ్యతే జ్ఞానం సంతాపాద్ వ్యాధి మృచ్ఛతి ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

- ॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥ ౧ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥
- ॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥ ౧ సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥
- ॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥ ౧ కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥
- ॥ అథ మంగళమ్ ॥ ౧ శ్రియః కాంతాయ కణ్కాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥